NJFF
Møre og Romsdal

Praktisk informasjon til medhjelpere i Find Bambi-prosjektet

Tusen takk for at du vil være med å hjelpe til i rådyrprosjektet!

Du bidrar både til økt dyrevelferd, bedre fôrkvalitet, samt god ressursforvaltning av hjorteviltet.

Som medhjelper trenger vi din hjelp til følgende;

- Som observatør, eller co-pilot, under selve flygningen. For at piloten skal kunne følge med på skjermen og se etter rådyr, er vi avhengig av at noen har øyekontakt med drona i lufta. Dette er til dels fordi det lønner seg praktisk og sikkerhetsmessig, men også fordi det er lovpålagt for droner i denne vektklassen.

- Når et rådyrkje blir funnet, stopper vi drona på stedet og medhjelperen går da ut på innmarka og henter/hjelper ut rådyrkjeet/kjeene. Det er to måter å få rådyrkjeene ut av innmarka på, enten ved å løpe etter og jage det ut av innmarka (dette gjøres hvis rådyrkjeet er så stort at det tar bena fatt før du får tak i det), eller bære det ut og legge det godt utenfor innmarka, gjerne i skogkanten

Observatør-rollen:
Som Observatør følger man med på dronen og passer på hvor den er i forhold til potensielle luftfartshindre. For eksempel ensomme trær midt i feltet, kraftlinjer, eller at dronen har feil oppfatning av sin egen høyde og går for nært bakken. Vær ekstra oppmerksom på annen lufttrafikk som f.eks. ambulansehelikoptre. Hvis du hører eller ser disse må piloten straks stoppe og lande. Det er Pilotens ansvar å følge med på dette, men det skader ikke å si ifra hvis du ser noe.

VIKTIG: Det er **veldig lett** å miste dronen ut av syne når den flyr foran skog og fjell, det er derfor viktig å holde øynene på dronen hele tiden. Pilotene har fortsatt mulighet til å få tilbake dronen selv om den ikke syns, men det kan bli tidkrevende forstyrrelser i arbeidet.
Hvis du skal f.eks. sjekke meldinger på telefonen, så er det en fordel å si fra til piloten slik at flygninga kan settes på pause. Samarbeid og god kommunikasjon er nøkkelen.

Juridisk om involverte
For at du skal kunne oppholde deg nært dronen sitt luftrom, må du gjøres oppmerksom på at den kan gjøre skade hvis den faller på deg, eller f.eks. kommer i kontakt med deg med propellbladene.

Det er høyst usannsynlig at et slikt tilfelle inntreffer, men du må vite om den potensielle faren og samtykke til at dronen får fly nær deg og over deg. Dette samtykke kan du nekte eller tilbaketrekke dersom du endrer mening.

NJFF Møre og Romsdal, Skaret 10, 6422 Molde NJFF Møre og Romsdal
Mob: 909 59 015
E-post: m.romsdal@njff.no
Organisasjonsnummer: 986 454 780

Det anbefales å ha en nødprosedyre i tilfelle drona svikter og faller ned mot bakken. Dette avtaler du med den piloten du jobber med. Man kan f.eks. si; **«Pass deg!»**, samtidig som man beskytter ansikt og hals/nakke med hendene

Når kalv blir funnet i enga:

Når dronen finner et rådyrkjè stoppes dronen rett over kjèet. En medhjelper går til funnstedet og finner rådyrkjeet liggende i gresset like under dronen. Om kjeet er nyfødt, ligger det i ro, men om det er en stund siden fødselen, løper det vanligvis avgårde når man er 0,5 – 1 meter unna. Da er det viktig å løpe etter slik at rådyrkjeet ikke legger seg på et annet sted i grasstykket som skal slås. Ofte er graset så høyt at en ikke ser så mye av den løpende kalven, men at graset rører på seg. Følg derfor tett på, og løp relativt raskt.

Dersom rådyrkjeet er lite/ nyfødt, må det bæres ut. Da er det viktig å prøve å unngå menneskelukt på rådyrkjeet.

Prosedyre ved uthenting av rådyrkje:

- **Bruk alltid engangshansker!**
- **Rådyrkjeet «pakkes inn» i gress før de bæres ut**
- **Hold rådyrkjeet så langt fra kroppen som mulig, slik at den ikke kommer i berøring med klærne dine**
- **Ikke pust på den**
- **Bær kalven et godt stykke fra grasstykket som skal slås, eller løpe etter til den er godt ute av innmarka**

Erfaring fra 2023-2024 viser at der vi fant tvilling/trilling kje, så ligger de ofte ca. 10-15 meter fra hverandre. Når man finner ett kje må en derfor være spesiell oppmerksom på å søke ekstra godt i nærområdet der man fant det første kjeet, da det kan være flere.

Praktiske tips (både til pilot og medhjelper):

- Solbriller (hvis skarpt lys og/eller sol)
- Caps
- Støvler (fukt i gresset etter natten)
- Langbukse (sjekke etterpå etter flått)
- Vann/matpakke og klær i sekk
- Ikke parfyme
- Unngå hud- og hårpleieprodukter med lukt/sterk lukt

Lykke til, og tusen takk for hjelpen! 😊

NJFF Møre og Romsdal, Skaret 10, 6422 Molde NJFF Møre og Romsdal
Mob: 909 59 015
E-post: m.romsdal@njff.no
Organisasjonsnummer: 986 454 780